

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH
ČECH V PRAZE**

Váš dopis čj.: 006230/2024/KUSK
Ze dne : 11.01.2024
Naše čj.: NPU-321/3597/2024
Vyřizuje: Ing. arch. Barbora Schmidová
Spisový znak: 820.1

Krajský úřad Středočeského kraje
Odbor kultury a památkové péče
Zborovská 11
15021 Praha 5

Praha 30. 01. 2024

Svatý Mikuláš, správní obvod obce Kutná Hora, areál zámeckého parku Kačina, národní kulturní památka č. ÚSKP 46551/2-1096; 240, krajinná památková zóna Žehušicko, p. č. 1316 a 1361, k. ú. Nové dvory u Kutné Hory, oprava platanového mostku

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Dne 12. 1. 2024 jsme obdrželi vaši žádost o písemné vyjádření ve věci *zamýšlené údržby Platanového mostku na pozemcích parc.č. 1316 a 1361 v k.ú. Nové Dvory u Kutné Hory, který je částí národní kulturní památky Zámek Kačina.*

Přílohy žádosti:

- kopie žádosti vlastníka
- PD „Údržba Platanového mostku“, projektant Ing. Filip Chmel, zpracovatel a kontrola Ing. arch. Petr Kopecký, Bc. Tomáš Valenta, zak. č. 18.23, datum 08/2023

Charakteristika objektu a dotčeného území:

Platanový mostek se nachází v centrální části areálu parku, na hlavní cestě od domu správce, která prochází severně od zámku Kačina a směřuje napříč parkem k severozápadu. Jedná se o klasicistní jednoobloukový, symetricky komponovaný kamenný mostek přes tzv. Kačinský kanál, jehož kompozici dotváří tři vzrostlé platany. Mostek je vyzděn z lomového kamene na vápennou maltu, hrany klenby jsou armovány opracovanými pískovcovými bloky. Nad vrcholem oblouku je z každé strany trojúhelný fronton s řadou přiléhajících obdélných konzolek v pravidelných rozestupech. Zábradlí mostu sestává z kamenného soklu a sloupků, mezi kterými je vložena ozdobná litinová výplň s motivem rozvilin. Ve střední části tato chybí a je nahrazena dřevotřískovou výplní, originální litinové díly s motivem delfínů se nicméně nachází v zámeckém depozitáři. Zábradlí je shora ukončeno dřevěným překladem, původní kamenné madlo chybí a jeho části jsou uloženy v zámeckém depozitáři. Povrch vozovky je kryt degradovanou asfaltovou směsí.

Technický stav konstrukce:

Kromě výše popsaných defektů je konstrukce mostu celkově v různé míře degradovaná, a to včetně dřevěného základového roštu. Z výzdoby mostu dále zcela chybí kamenné sloupky s litinovými vázami na čtyřech krajních pilířcích, které jsou doloženy výkresy původního autora architekta Johanna Philippa Joendla.

Popis zamýšlených prací:

Předmětem žádosti je celková oprava mostku včetně úpravy vodního koryta a navazujícího terénu a doplnění chybějících litinových prvků a kamenosochařské výzdoby. Stávající povrch mostku bude

rozebrán až na zděnou konstrukci klenby. Zdivo bude pouze opraveno včetně injektáže trhlin a bude na něm vytvořeno nové souvrství s jednotnou tloušťkou 30 cm v celé délce mostu, čímž dojde ke změně oproti stávajícímu nepůvodnímu stavu. Vrchní vrstva je navržena ze štetové dlažby z lomového kamene. Kamenické prvky budou z části demontovány a po opravě opětovně vráceny, z části opraveny na místě. Kámen bude očištěn, výrazné defekty (uražené rohy a hrany větší než 5 cm) budou vyspraveny umělým kamenem. Vrchní dřevěné trámy zábradlí budou nahrazeny novými v identickém profilu. Bude vyrobeno a osazeno nové kamenné madlo, zhotovené dle dochovaných fragmentů. Stávající litinové výplně mají být demontovány, očištěny, natřeny (finální odstín měděná zelená dle současného stavu) a opětovně osazeny. Chybějící střední pole mají být zhotovena nově jako kopie původních dochovaných dílů. Zcela nově budou vyrobeny také chybějící kamenné sloupky s litinovými vázami. Pro stanovení přesného způsobu opravy kamenických a litinových prvků byly dle předložené PD zpracovány dva samostatné restaurátorské průzkumy a záměry, které však nejsou přílohou žádosti. Veškeré materiály a technologické postupy mají být před jejich provedením předvedeny na vzorku a odsouhlaseny projektantem, památkovým dohledem, technickým dozorem investora. V případě nových litinových váz je navrženo vzorkování formou sádrového modelu 1:1. V PD je dále podrobně popsán způsob ochrany platanů.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Platanový mostek je jmenovitě chráněnou kulturní památkou v rámci areálu parku zámku Kačina, jenž je kulturní památkou evidovanou pod rejst. č. ÚSKP 240. Zámek Kačina patří k nejvýznamnějším empirovým zámeckým architekturám v České republice. Dal jej postavit nejvyšší purkrabí Království českého hrabě Jan Rudolf Chotek na novodvorském panství a jeho výstavba probíhala v letech 1802–1822 podle plánů drážďanského architekta Ch. F. Schurichta. Stavbu realizoval pražský architekt Jiří Fischer. Součástí celkového konceptu stavby bylo řešení areálu rozsáhlého parku anglického typu s dlouhými osovými cestami směřujícími k dálkovým cílům. Zámecký park na Kačině je starší než samotný zámek. Již roku 1789 v souvislosti s přípravou staveniště zámku byla provedena řada terénních úprav a položeny základy parku. Projekt kačinské zámecké zahrady vypracoval významný vídeňský botanik N. J. Jacquin (1727-1817), ředitel císařské zahrady v Schönbrunnu. Zámecký park na Kačině však počátkem 19. století postupně získával jinou podobu díky drobným zahradním stavbám, které vtiskly anglickému parku romantický ráz. V parku byly budovány letohrádky, klidná zákoutí na Kamajce a Libuši, zřizovány umělé ostrůvky na rybníku, vysazovány aleje atd. Na přelomu 18. a 19. století vzniklo přímo na Kačině také zahradnictví, ve třicátých letech 19. století tu byla vystavěna oranžerie.

Platanový mostek byl vystavěn podle návrhu Johanna Philippa Joendla, jenž je rovněž autorem nejzdobnějších prvků drobné mostní stavby: čtveřice litinových delfínů a šestnácti arabesek osazených do jednotlivých polí dřevěného zábradlí. Mostek byl dokončen koncem roku 1819 a dnes je jediným dochovaným z mostů zbudovaných za hraběte Jana Rudolfa Chotka. Jedná se tak o původní a značně působivý architektonický prvek v kompozici přírodně krajinářského parku, který si i přes pozdější degradaci a zánik části zdobných prvků uchoval značnou míru autenticity a vysokou estetickou a umělecko-řemeslnou hodnotu.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce:

- budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

1. Zástupci památkové péče včetně pracovníků NPÚ ÚOPSČ budou v dostatečném časovém předstihu informováni o zahájení prací a budou pozváni na vstupní jednání za účasti autora návrhu obnovy, zhotovitele a vlastníka. Následně bude stanoven režim pravidelných kontrolních dní.

2. Restaurátorský průzkum a záměr na obnovu a doplnění litinových výplní zábradlí bude předložen zástupcům památkové péče k posouzení a schválení v samostatném správním řízení.
3. Před vyhotovením sádrového modelu nových litinových váz bude zástupcům památkové péče včetně pracovníka NPÚ ÚOPSČ nejprve předložena k posouzení a odsouhlasení podrobná výrobní dokumentace.

Zdůvodnění:

Ad 1: Dle precizně zpracované projektové dokumentace předpokládáme, že zástupci památkové péče včetně pracovníků NPÚ ÚOPSČ budou v průběhu prací zváni na kontrolní dny. V zájmu maximálně kvalitního výsledku obnovy je nicméně žádoucí, aby ještě před zahájením prací proběhlo vstupní jednání na místě, a to v dostatečném časovém předstihu a za účasti všech zainteresovaných včetně zástupců památkové péče.

Ad 2: Litinové výplně zábradlí s motivem rozvilin a delfínů jsou původními umělecko-řemeslnými prvky a jejich obnovu a výrobu kopií je proto potřeba projednat v samostatném správním řízení, jehož podkladem bude restaurátorský průzkum a z něj vycházející záměr obnovy.

Ad 3: Kromě přesného vzhledu nových litinových váz, které jsou navrženy dle doloženého projektu J. P. Joendla, je potřeba řešit také jejich technické provedení, mj. způsob odvodu vody, pakliže by měly vázy sloužit pro osazení květin. Proto je žádoucí nejprve projednat podrobnou výrobní dokumentaci a teprve poté návrh ověřit na sádrovém modelu.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

Ing. Jan Žižka
Ředitel